

Základní škola a Mateřská škola Bořitov, okres Blansko, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Platnost od: 1. 9. 2017
Vypracovala: Helena Hangyová, vychovatelka ŠD
Schválila: PhDr. Šárka Hlavatá, ředitelka školy

1. Úvod

Školní vzdělávací program výchovné vzdělávací práce školní družiny při ZŠ Bořitov

ředitelka:	PhDr. Šárka Hlavatá
vychovatelka:	Helena Hangyová
vychovatelka:	Mgr. Silvie Sehnalová
telefon škola:	775 642 909
Kapacita	55 žáků

Provoz školní družiny:

ranní družina:		6.30h - 7.45h
odpolední družina:	1.odd.	11.40h - 16.00h
	2.odd.	13.00h - 15.00h

Obsah ŠVP:

úvod

cíle vzdělávání

formy a obsah vzdělávání

podmínky pro činnost

vzdělávací a výchovné oblasti

podmínky pro přijímání žáků

doklad o ukončeném vzdělávání žáků

celoroční plán akcí

2. Konkrétní cíle vzdělávání

a) Hlavní úkoly výchovné práce:

Hlavním úkolem výchovné práce ve školní družině je zabezpečení odpočinku, pohody a rekreace dětí. Školní družina není pokračováním školního vyučování. Práce je přitažlivá a zajímavá. Nejrozšířenější oblastí je vytvoření předpokladů pro volnou spontánní činnost dětí. Školní družina svou funkci v péči o děti v době mimo vyučování vyplňuje různými odpočinkovými, zájmovými, rekreačními a sportovními činnostmi.

Hry a spontánní činnosti ve ŠD jsou rušnější, dochází tak k relaxaci dětí po soustředění ve vyučování. Naše ŠD má vyhrazeny prostory, které dětem umožňují společnou činnost ve volných hodinách i v době mimo vyučování, prostory, jež splňují podmínky podnětnosti, navozují kreativitu a dávají příležitost k seberealizaci.

Ve školní družině jsou utvářeny a upevňovány kamarádké vztahy mezi dětmi, což je možné jen vytrvalou péčí, prosazována slušnost a ohleduplnost, aktivita a tvořivost, dodržovány hygienické návyky a zásady bezpečnosti při pobytu ve školní družině i venku.

Děti jsou seznámeny s vnitřním řádem ŠD, BOZP, PO, které dodržují. Nekázeň a porušování vnitřního řádu ŠD řeší vychovatelka s třídními učiteli, ředitelem školy, rodiči.

b) Cíle školní družiny:

Cílem výchovné práce je to, aby se mladý člověk dokázal zapojit do společnosti a jejích různých skupin, osvojil si normy, hodnoty, naučil se nezbytným dovednostem a znalostem. Obecným cílem pro naši družinu je výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka. Vychovatelka se nespokojuje se sestavováním dílčích výchovných cílů zavedených složek výchovy, ale pojímá výchovu i jako formu primární prevence sociálně patologických jevů ohrožujících děti. Snaží se je vybavit vědomostmi a dovednostmi a postojí pomáhajícími odolávat nástrahám.

Je kladen důraz na utváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a najde tak své místo ve zdravé sociální skupině.

Cílem výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině bude vytvoření prostoru a vhodných podmínek pro rozvoj osobnosti dítěte, jeho zájmů a potřeb. Naváže tak na vzdělávací program prvního stupně naší základní školy a budu se jej snažit vhodně doplňovat.

Vychovatelka vytvoří dostatečné množství nabídek aktivit tak, aby si mohlo každé dítě najít činnost jemu nejbližší a bude je směřovat k rozvíjení senzomotorických dovedností, schopnosti poznání a sebepoznání, schopnosti komunikace, estetickému cítění, hygienickým návykům a

činnostem souvisejícím s běžným životem v měnící se lidské společnosti. Cíleně bude napomáhat při přípravě dětí na výchovně-vzdělávací proces.

Výchovně vzdělávací činnost školní družiny bude pokračovat v prevenci proti jevům souvisejícím s mimořádnými situacemi. Dále bude u dětí rozvíjet schopnost soužití s vrstevníky, vnímání autority a vytváření prostředí tolerance a ohleduplnosti. Teoreticky stejně jako na konkrétních modelových situacích bude děti vzdělávat v oblasti společenského chování.

Cílem školní družiny bude vytvářet pro děti prostor a podmínky k rozvoji vlastní tvůrčí aktivity, v kolektivech. K těmto formám činnosti bude využíván prostor školní družiny, základní školy včetně školní zahrady

3. Formy a obsah

a) Činnosti v ŠD:

pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání a zahrnuje funkční režimové momenty bez zbytečných prodlev

příležitostné akce – větší akce družiny, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností – besídky, slavnosti, výlety

spontánní aktivity – klidové i spontánní činnosti ranní i odpolední družiny

odpočinkové činnosti – klidová činnost i aktivní odpočinek

příprava na vyučování – didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti rozšiřující poznatky z vyučování

b) Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problémů – všímá si dění i problémů a tyto jsou mu motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémů nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikační kompetence – ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

Sociální a interpersonální kompetence – samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Činnostní a občanské kompetence – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).

Kompetence k trávení volného času – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říct „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

4. Podmínky pro činnost

Materiální podmínky. Školní družina je umístěna v budově ZŠ ve druhém poschodí. Ke své činnosti využívá kmenové učebny školních tříd po skončení vyučování. Místnosti jsou vybaveny vhodným nábytkem a hračkami. Pro sportovní aktivity využívá cvičebnu školy s jejím vybavením, sportovní hřiště, které se nachází v obci. ŠD umožňuje žákům činnosti v zájmových útvarech a přístup na internet.

Personální podmínky. Ve školní družině pracují dvě vychovatelky na částečný úvazek. Pro své vzdělávání využívají akreditovaných kurzů, samostudium a četbu odborné literatury a časopisů.

Ekonomické podmínky. Školní družina získává prostředky na obnovu a činnost od zřizovatele, ze státních prostředků a z příspěvku rodičů.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví. Pro činnost školní družiny platí, že pokud pro svoji činnost využívá odborné učebny ZŠ, řídí se příslušnými pravidly dané učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a je o tom pořízen záznam v dokumentaci.

5. Vzdělávací a výchovné oblasti

Vzdělávací a výchovná činnost školní družiny se zaměřuje na témata blízká a pro žáky sociálně důležitá. Vzdělávání rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a ve škole. Zahrnuje v sobě dále témata nebo okruhy.

- a) **Místo, kde žijeme**- zahrnuje nejen poznávání nejbližšího okolí, ale také organizaci života v rodině, ve společnosti a v místě samotném. Do tohoto tématu spadají vycházka do okolí, návštěvy pracovišť místních podniků atd. Také sem patří dopravní výchova.
- b) **Lidé kolem nás** - v tomto okruhu si žáci osvojují zásady vhodného chování, uvědomují si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty. Poznávají, jak se lidé sdružují a získávají první vědomosti o základních právech a povinnostech člověka.
- c) **Lidé a čas** - zde se žáci učí vnímat úseky, které provázejí nějakou činnost, ale i samotný růst a rozvoj člověka samotného. Zjišťují, jak a proč se čas měří, jakou důležitost má přesné dodržování času začátku nějaké povinnosti. Také se seznamují s tím, že čas jiných může být jiný než čas jejich a proč.
- d) **Rozmanitost přírody**- v tomto okruhu se mají žáci seznámit se skutečnou rozmanitostí a pestrostí všeho, s čím se v přírodě, ale i mimo ni, setkávají. Tyto poznatky pak lze uplatňovat v dalším rozvíjení jejich dispozicí.
- e) **Člověk a jeho zdraví**- tento okruh má za úkol v žácích podnítit poznání sama sebe. Získávají poučení o tom, jak své zdraví podporovat a jak se bránit proti nemocem a jak je poznávat. Žáci si upevňují zásady osobní hygieny a seznamují se s prvními kroky vedoucími k možnému poskytnutí první pomoci.

6. Podmínky přijímání žáků:

Žáci jsou přijímáni do školní družiny pouze na základě písemné přihlášky zákonného zástupce. O jejich zařazení rozhoduje ředitelka školy.

Součástí přihlášky k činnosti družiny je písemné sdělení zákonných zástupců žáků o rozsahu docházky a způsobu odchodů žáků z družiny (v doprovodu rodičů, sourozence, sám..). Každá změna (bydliště, tel. číslo, čas a podmínky odchodu domů či vyzvednutí žáka) musí být vychovatelce předložena rovněž písemnou formou zákonným zástupcem žáka, na ústní poddání nebude brán zřetel. Odhlášení žáka ze ŠD, omluva nepřítomnosti musí být provedena písemně nebo telefonicky. Poplatek za zájmové vzdělávání ve školní družině se hradí pololetně. Jeho výše je stanovena směrnicí ředitelky školy - Úplata ŠD.

7. Označení dokladu o ukončeném vzdělání:

Dokladem o ukončeném vzdělání žáků ve školní družině je družinové vysvědčení, které žáci obdrží v 1. pololetí a na konci školního roku.

8. Celoroční plán akcí:

Září

seznámení s provozem, stopovaná, výlet na Chlum, sportovní odpoledne

Říjen

návštěva knihovny, výrobky z přírodnin, vybíjená, pěší výlet do okolí Bořitova

Listopad

vědomostní kvíz, pečení perníčků, výrobky k vánočnímu stromu

Prosinec

vánoční ozdoby, malý dáreček pro rodiče

Leden

zimní sporty, pexeso, zábavné odpoledne a družinové vysvědčení

Únor

zimní sporty, člověče nezlob se, družinový karneval

Březen

Velikonoční výrobky, kuličková hra

Duben

velikonoční výstava, malování na chodníku, vybíjená, pěší výlet

Květen

výrobky pro maminky, stopovaná, vědomostní kvíz, sladké pohoštění pro děti

Červen

družinový pěší výlet, školní akademie, zábavné odpoledne, družinové vysvědčení

